

Zpráva z výstavy Móda v modré

Markéta Vinglerová

Report from the Exhibition Fashion in Blue

Abstract: The article details the preparation and run of the exhibition "Fashion in Blue. Tradition and Present of Indigo in Japanese and Czech Textiles", which took place at the turn of the years 2021 and 2022 in the Museum of Decorative Arts in Prague. The exhibition presented the rich tradition and the present of Japanese aizome, the patterning and dyeing of textiles using indigo, as well as the blue print production connected to our territory, from folk costumes, through the work of the Center for Folk Art Production to the reinterpretation of the blue print by contemporary fashion designers. The article describes the concept of the exhibition, individual parts of the exhibition as well as some specific exhibits and their creators.

Keywords: indigo, indigo blue, blueprint, textile print, textile, templates, tradition, folklore, Japan, aizome, yukata, kimono, fashion

Myšlenka uspořádat výstavu „Móda v modré. Tradice a současnost indiga v japonském a českém textilu“ se zrodila už někdy v letech 2017/18. Tehdy probíhala intenzivní spolupráce s japonskou kurátorkou a organizátorkou výstav Secuko Šibatou¹, která je velkou obdivovatelkou české kultury a umění a zároveň znalkyní japonského tradičního řemesla. Z rozhovorů s ředitelkou Uměleckoprůmyslového musea v Praze, Helenou Koenigsmarkovou, pak vzešel podnět, poté, co naši zástupci zhlédli putovní výstavu po Japonsku s názvem „Jukata Jukata Jukata“² organizovanou paní Secuko, že by se dala v budoucnu uspořádat v Praze výstava, která by ukázala na jedné straně bohatou českou tradici modrotisku a na druhé straně techniky japonského aizome, tj. barvení a vzorování pomocí indiga s přesahem do současnosti. Tento záměr získal pevnější kontury až v roce 2019, kdy jsme se pevně s paní Secuko domluvily na konceptu a rozsahu výstavy. Společně jsme naplánovaly, že zaplníme dva sály, odděleně vystavíme naši a japonskou tradici využití indiga v textilu a oděvu a artefakty doplníme o videa. Jako nedílnou součást výstavy jsme zamýšlely hned od počátku malý interaktivní kout pro návštěvníky.

Název výstavy Móda v modré. Tradice a současnost indiga v japonském a českém textilu explicitně vyjadřoval náplň záměru. Krátké a úderné sousloví móda v modré musel ovšem doplnit dlouhý a možná komplikovaný podtitul. V něm jsme chtěly objasnit, o co půjde. Obě tradice jsou ale velmi odlišné a nebylo jednoduché vše vyjádřit krátce a břitce. Hned od počátku jsme se zdráhaly nazývat japonské aizome modrotiskem. Bylo by to nepřesné, zatímco u nás se pod slovo modrotisk dá skrýt veškeré vzorování pomocí indigové barvy – včetně štětcového modrotisku (mimochodem slovo modrotisk označuje samotnou textili i technologii), v japonské tradici existuje více rafinovanějších technik vzorování a barvení pomocí indiga, které by se daly souhrnně shrnout pod termínem „aizome“. Toto označení stejně jako letní kimono „jukata“ je pro české publikum neznámé, a tak nezbývalo nic než zvolit termín indigo, modré barvivo, které spojuje obě tradice. Samotný koncept výstavy měl ukázat za prvé tradiční (historický) oděv a textil a za druhé současné (respektive moderní) tendence v oděvu a textilu s využitím indiga. Za třetí ve výstavě byly k vidění japonské šablony a také naše české a moravské

zpráva

1 Secuko Šibata se intenzivně zaměřuje na propagaci české kultury v Japonsku. Mezi nejúspěšnější výstavní podniky patří výstava „Bratři Čapkové a česká avantgarda“ 2002–2003 a výstava „Jiřího Trnky“ 2004 v Japonsku. Šibata dlouhodobě spolupracuje s Uměleckoprůmyslovým museem v Praze, se kterým realizovala výstavu „Česká ilustrace a její vztah k animovaným filmům“ 2006–2007 a „Mucha a Japonsko / Japonsko a Orlik“ 2019–2020. Spolukurátorovala výstavu „100 let českého designu“ 2019–2020, která putovala po japonských městech, a výstavu „Móda v modré“ 2021–2022 konanou v Uměleckoprůmyslovém museu v Praze.

2 „Yukata, Yukata, Yukata (Jukata, Jukata, Jukata)“, putovní výstava historických a moderních jukat proběhla ve městech Tokio, Saitama a Kjóto a v prefektuře Šimane v letech 2018–2021. K výstavě byl vydán katalog: ŠIBATA, Secuko. Yukata, Yukata, Yukata, Tokio: I.D.F., 2018.

Mgr. Markéta Vinglerová
Uměleckoprůmyslové
museum v Praze
vinglerova@upm.cz

1. Vstup do výstavy *Móda v modré*. U textu stolek s indigovým pigmentem a živou rostlinkou rdesna barvířského, v pozadí začíná za skleněnou vitrinou expozice nejstarších jukat. ©Uměleckoprůmyslové museum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

formy. V neposlední řadě, vedle užitných artefaktů pak obě části představily také autonomní (volná) umělecká díla využívající indigo jako hlavní výrazový prostředek. Vystavené artefakty doplňovala dvě krátká videa představující technologii jak v Japonsku, tak v naší tradici. V japonské části byly vystaveny jukaty i kimona od 19. století po současnost, doplňovaly je oděvy západního střihu, v české části šlo o tři základní skupiny oděvů a textilu. Výše zmíněný tradiční modrotisk byl představen na krojích, krojových

součástkách a metráži, tento soubor tvořil první skupinu, další oddíl byl zaměřen na naprosto specifický fenomén pro naši oděvní tradici, čímž byla tvorba v prostředí Ústředí lidové umělecké výroby ÚLUV, s malým pododdílem textilií tisknutých na Vysoké škole uměleckoprůmyslové pod vedením profesora Kybala v roce 1948 a třetí skupinu tvořily práce současných módních a textilních designérů. Stejně jako v japonské části byly užité artefakty – oděv a textil doplněny o volné textilní obrazy využívající textil.

Jako architektku výstavy jsem oslovila Lenku Míkovou³, která v minulosti spolupracovala s módní designérkou Alicí Klouzkovou na výstavě „Dědictví, tradice inovace, móda“, kde podstatnou část vedle dalších rukodělných řemesel zahrnoval právě modrotisk.

Podobu výstavy vedle architektury určují také grafici, kteří navrhují kromě katalogu i typografii výstavních textů a nápisů. Pro tuto práci jsem oslovila Terezu Hejmovou a Adélu Svobodovou.

3 Lenka Míková pracovala na projektu se svým kolegou Danielem Poštou pod hlavičkou svého architektonického studia Lenka Míková Architekti.

4 Yukata je japonský oděv, v podstatě jde o neformálnější variantu kimona, je lehčí, vzdušnější, nemá podšívku, většinou se vyrábí (a v historii vyráběla) ze lnu, bavlny, konopí, dnes se používají i syntetické materiály. Převazuje se podobně jako kimono pásem obi nebo se používá jednoduchá tkanice. Yukata je oproti kimonu méně nákladná, snadněji se obléká.

2. Pohled do japonské části expozice. V popředí vlevo příklady současných jukat, vpravo modely značky Issey Miyake, v pozadí jukaty a textilní artefakty japonské umělkyně Šihoko Fukumoto.

©Uměleckoprůmyslové museum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

Doprovodné programy včetně náplně pracovního koutu navrhly kolegyně z muzea Dana Rovenská Havlová a Vladimíra Sehnalíková. Výstavní produkční team tvořily Sylvie Novotná a Veronika Mědílková.

Pro konkrétnější představu nyní rozvedu podrobněji podobu výstavy tak, jak ji mohl návštěvník vnímat při procházení jednotlivými jejími oddíly: návštěvník vstoupil do prvního sálu, který byl dedikován japonské tradici. Jako první spatřil drobný stolek s hromádkou modrého prášku a rostlinou v květináči. Jednalo se o indigový pigment a o rdesno barvířské, ze kterého se v Japonsku tradičně vyrábí indigový pigment, oproti například tradici indické, indonéské nebo čínské (kde je využíván k tomuto účelu indigovník pravý). **(OBR.1)** Po pravé straně začínala velká řada tradičních japonských oděvů, jukat,⁴ pro které je vzorování indigem velmi typické. Jednalo se o zápůjčky z prestižních japonských sbírek, zejména známé kjótské sbírky Kondžaku Nišimura.

Všechny byly vystavené pod skleněnou průběžnou ochrannou vertikální vitrinou. První jukaty, vzorované technikou vyvazované batiky šibori, byly nejvzácnější, ta nejstarší sahala do počátku 19. století. Při slově batika má laik možná představu oděvu oblíbeného v osmdesátých letech minulého století vyznačujícího se velkými neorganizovanými tvary, které vzniknou při těsném úvazu tkaniny. Japonská vyvazovaná či šitá batika šibori ho v tomto ohledu mohla překvapit. Jedná se o dokonalou a přesnou techniku

3. Pohled do japonské části výstavy. Textilní obrazy, obi a jukata japonské umělkyně Šihoko Fukomoto. ©Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

4. Pohled do japonské části expozice. V popředí příklady současných jukat, vzadu šaty západního střihu od japonských současných oděvních značek využívajících tradiční technologie a indigové vzorování, za vitrinou jukaty. ©Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

5. Pohled do české části expozice. Na soklu příklady tvorby současných českých návrhářů, v pozadí vpravo textilní obraz Adély Součkové, vlevo metráže studentů Textilní školy Antonína Kybala na VŠUP a metráže Petry Gupty Valentové. ©Uměleckoprůmyslové museum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

tradičně spíše malých či velmi malých uzlíčků pevně svázaných či tkaninu důmyslně poskládanou na malých ploškách a pevně sešitou tak, aby se tam nedostalo barvivo. Nepředstavitelná přesnost vzoru vzbuzuje údiv svou dokonalostí, stejně tak i poeticky rozostřené kontury, které jsou charakteristické právě pro tuto technologii. Postupně se návštěvník dostával až do současnosti, a to si už mohl prohlédnout moderní jukaty vzorované technologií tisku přes papírové šablony katagami. Pozornost přitahovaly zejména

jukaty vzorované technikou nagajta čügata, tedy oboustranným tiskem ze šablony. Vzor vyvedený v této technologii tak vyznívá výrazněji, kontury jsou kontrastnější. Nagajta čügata je stará technika, velmi náročná na provedení, kdy dochází k přesnému tisku z obou stran (v rubu tisk přesně sedí se vzorem na líci). Zvláštní sérii tvořily artefakty vázající se k dílně Nobua Macubary⁵, umělce, který vytváří látky tiskem přes šablony a navazuje tak na tradici své rodiny.

Na konci řady ve vitrině mohl návštěvník obdivovat šablony katagami z několika vrstev rýžového papíru slepené šfávou z kaki (tomelu japonského) a také válečkové kovové šablony kagozome, kterými bylo možné tisknout oboustranně najednou různé vzory. Obě technologie využívají rezervu, kterou tiskař protlačuje přes šablony. Střední část výstavy pak představila současné využití indiga jak v tradičním oděvu kimono a jukat, tak v oděvech západního střihu. Pozornost přitahovaly zejména modely vytvořené

5 Nobuo Macubara (1965) pochází z rodiny tradičních japonských uměleckých řemeslníků. Založil si vlastní dílnu nagajta čükei v Čibě. Video zachycující Nobua Macubaru při celém procesu tisku a barvení včetně přípravy rezervy bylo vidět v oddílu s projekcí.

6. Pohled do české části expozice. V popředí modely Ústředí lidové umělecké výroby, vzadu vpravo metráže studentů Textilní školy Antonína Kybala na VŠUP, zcela vzadu vlevo příklady modrotisku na lidových krojích, šátku a fěrtochu. ©Uměleckoprůmyslové museum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

ikatovou technologií, tedy vzorováním přímo na osnově světoznámé japonské značky Issey Miyake. **(OBR.2)** Svěbytné využití indiga představil mladý kolektiv Buaisou, který s indigem dlouhodobě pracuje, pěstuje rdesno barvířské, ručně si z něj připravuje indigový pigment, pořádá workshopy a spolupracuje s dalšími umělci. Jejich křehké objekty papírových misek vytvořili ve spolupráci s architektonickým studiem Torafu Architects. Velmi pozoruhodnou skupinu předmětů vybrala kurátorka Secuko Šibata také pro závěr japonské expozice, kde se dále přecházelo k uzavřenému prostoru s video-projekcí. Jednalo se o autorskou tvorbu japonské umělkyně Šihoko Fukumoto⁶. Vystavena byla jedna jukata, pás obi a dvě volné práce – závěsné textilní obrazy Ranní mlha (2018) a Ostrov Cušima (2018). Dílo Ranní mlha pak autorka věnovala Uměleckoprůmyslovému muzeu.⁷ Pozoruhodný textilní obraz Ostrov Cušima byl vytvořen z rozpárané a znovu na plocho sešité staré jukaty. Její struktura

je hrubší, barevně se jedná o kombinaci režné a tmavě modré (nitě barvené v indigu). Do střední části tvořené z límco-vých dílů autorka probarvila v indigové lázni výrazně část límce. Ostrý klín jako by upozorňoval na napětí, které vzbuzuje historie. Odehrála se zde totiž v roce 1905 bitva u Cušimi v průběhu rusko-japonské války. **(OBR.3) (OBR.4)**

V části, která je věnovaná naší tradici, se ocitl divák v prostoru děleném na tři oddíly. Vlevo byly vystaveny dva moravské kroje: pro výstavu byly vybrány

7. Pohled do české části expozice. Na soklu příklady tvorby současných českých návrhářů, vpravo vzadu autorská metráž Petry Gupty Valentové.

©Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

8. Pohled do české části expozice. Vepředu kostým Kláry Nademlynské a vpravo komplet Moniky Drápalové, vpravo dva textilní artefakty Adély Součkové, vzadu vlevo Metráž Pery Gupty Valentové.

©Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

6 Šihoko Fukumoto (1945) je významná japonská textilní umělkyně, která se proslavila svými pracemi, kde využívá indigo.

7 Také zmiňovaný japonský umělec Nobuo Matsubara věnoval UPM vystavený noren, tradiční japonskou textilií využívanou jako předěl prostoru nebo určenou pro vchodové dveře či okna.

9. Pohled do české části expozice. Vepředu stůl s možností tvoření, vzadu příklady krojů, fěrtoch a šátek.
©Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

po konzultaci s kolegyněmi etnografkami⁸ jeden valašský kroj a jeden strážnický kroj. Pro obě oblasti je modrotisk velmi charakteristický. Oddíl ještě obohacovaly valašský fěrtoch s oboustranným modrotiskem, šátek ze Strážnicka se žlutým modrotiskem, tradiční české a moravské dřevěné tiskařské formy, v neposlední řadě tištěná modrotisková metráž. (OBR.9) Nyní bych se ráda zastavila podrobněji u forem, které tvoří součást fondu sbírek UPM. Formy se tradičně vyrábí trojvrstvé, tiskařská plocha je z naprosté většiny z hruškového dřeva a jejich

specifikum je, že jsou poměrně malé, aby tiskař mohl tisknout jen jednou rukou. Tu druhou potřeboval na manipulaci, korekci při tisku. Vzor se tradičně vyrábí ze dřeva nebo z kombinace dřeva a kovu či jen z kovových součástek – hřebíčků a plošek. Modrotiskařské dílny měly pro vlastní potřebu větší soubor takových forem, tisklo se na objednání podle vzorníku, který visel v každé takové provozovně. Jeden vzorník (zapůjčený z muzea v Rožnově pod Radhoštěm) jsme také měli v expozici vystaven.

Pozoruhodný soubor tvořila na výstavě série metráží vytvořená studenty Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze pod vedením profesora Antonína Kybala. Kybalovo působení ve škole od roku 1945 je spojeno s reformou textilního oboru, jeho novou definicí, se založením tzv. textilních škol, které zahrnovaly textilní výtvarnictví, ateliéry oděvní tvorby Hedy Vlkové, krajky Emilie Paličkové a školu pro monumentální malby s důrazem na textilní tisk profesora Aloise Fišárka. Důraz byl kladen nejen na experimentování, ale

8 Konzultace probíhaly průběžně s Klárou Jurkovou ze Strážnického modrotisku, s Lenkou Drápalovou z Muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a Lucíí Baňarovou z Ústavu lidové kultury ve Strážnici. První dvě zmiňované jsou také autorkami statí pro katalog, který k výstavě vyšel, Lucie Baňarová pak laskavě zprostředkovala zápůjčky z NULK.

10. Pohled do české části expozice. V popředí příklady modelů Ústředí lidové umělecké výroby – kombinéza Marie Jandorové, v pozadí část s lidovými kroji.
©Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

také na praktické uplatnění absolventů – v rámci studia byly povinné stáže v textilních podnicích. V roce 1948 se v Kybalově škole zdařil velmi zajímavý modrotiskový projekt.⁹ Kybal zřídil na VŠUP modrotiskovou dílnu, v časopisu *Tvar* je reprodukována dokonce kypa, lázeň, kam se noří látky pro obarvení v indigu. Studenti nepracovali klasicky s dřevěnými formami, ale dezény si připravili pro síto. Sítotisk jim umožnil vytvořit vzory, které se vyznačovaly i volnější kresebností. Soubor těchto metráží se zachoval v archivu Ateliéru textilní tvorby na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. (OBR.5) O tom, jak byl celý projekt úspěšný, svědčí i to, že byl v padesátých letech několikrát představen na reprezentativních výstavách týkajících se modrotisku.

Velký oddíl výstavy tvořila produkce ÚLUVu (Ústředí lidové umělecké výroby), kde modrotisk patřil k velmi silným tématům již od jeho založení. Splňoval hned několik kritérií, jak měla vypadat nová móda v novém socialistickém státě. Ve výrazu nového oblečení zhotoveného z modrotisku byl prostor pro lidovost, vztah k tradici, advokáti vkusu se v tištěných médiích opírali o jeho autentičnost a ryze národní charakter. (OBR.6) Tyto charakteristické rysy byly od konce padesátých let nahrazeny moderní linií inspirovanou světovými trendy s příchodem návrhářů, jako byla módní designérka Zdena Gottwaldová. Gottwaldová spolupracovala na své modrotiskové kolekci s výtvarníkem Radoslavem Kratinou¹⁰, který vytvářel dezény pomocí rezervy zcela novým přístupem. Velký soubor dokumentovaný bohužel jen v kartách v archivu ÚLUVu dnes uložených v Národním muzeu dokládá jejich tvůrčí souhru. Nadčasové modely tvoří typickou siluetu pozdních padesátých let. Lze říci, že právě v modrotisku vzniklo poté od šedesátých let na půdě ÚLUVu velké množství velmi kvalitních textilií i oděvů díky tvůrcům, jako byla Arnoštka Eberhardová, Jana Kubínová, Helena Wahnerová, Milada Jochcová nebo Marie Jandorová.

Na výstavě jsme měli možnost srovnat zmíněné dokumentační záznamy

z autentických karet z Archivu ÚLUVu a konkrétní modely například u významné oděvní návrhářky Liběny Rochové – její komplet z konce osmdesátých let nám laskavě zapůjčila Moravská galerie v Brně, stejně jako další zajímavé modely Marie Jandorové. (OBR.10) (OBR.11) Módní návrháři spolupracovali v ÚLUVu v těsném sejetí s textilními výtvarníky. Originalita každého modelu byla založena na autorských látkách. V případě modrotisku v ÚLUVu působila od padesátých let nedávno zesnulá Arnoštka Eberhardová, od osmdesátých let Jana Kubínová. Právě Jana Kubínová vnesla do oděvní formy Liběny Rochové výrazný autorský rukopis. Experimentovala s aplikací rezervy – nanášela ji místo dřevěnými formami polystyrenovými bloky, rýžovým kartáčem, často využívala štětcové techniky.

Poslední oddíl představoval současný přístup k modrotisku. Na modelech, textilní metráži či ve volném výrazu tu byla představena řada návrhářů, kteří se modrotisku věnují v posledních desetiletích ať už opakovaně, či epizodicky. Petra Gupta Valentová představila kolekci, kterou vytvořila v rámci svého doktorského projektu na UMPRUM v Ateliéru textilní tvorby, Pavel Invančic, současný vedoucí pedagog v Ateliéru oděvní tvorby na UMPRUM, tu byl zastoupen modelem šatů s originálně řešeným kanýrem z roku 2012, Alici Klouzkovou, která byla při přípravě této výstavy velkou oporou, tu zastupovaly košilové šaty z kolekce Dědictví

11. Pohled do české části expozice. Detail soklu s modely Ústředí lidové umělecké výroby, vepředu model Liběny Rochové.

©Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, foto: Ondřej Kocourek.

9 JURKOVÁ, Klára. Vybrané projekty českých profesionálních výtvarníků věnované modrotisku na dobovém pozadí. In: VINGLEROVÁ, Markéta (ed.). *Móda v modré. Tradice a současnost indiga v japonském a českém textilu*. Praha: UPM, 2020, s. 105–109.

10 Radoslav Kratina (1928–1999) je znám spíše jako tvůrce strukturálních abstrakcí a spoluzakladatel Klubu konkretistů.

/ Vzorník z roku 2018. Její tvorbu zaměřenou na tradiční textilní a oděvní techniky odstartoval doktorský projekt v roce 2016, na jehož základě vytvořila vlastní značku věnovanou pouze modrotisku. Do expozice jsem zařadila modely našich předních návrhářek Moniky Drápalové a Kláry Nademlýnské. **(OBR.8) (OBR.12)** Z nejmladší generace tu byla zastoupena Martina Dvořáková. Její model v minimalistickém stylu vyfocený velmi originálně v neokázalém dynamickém momentu tvořil také vizuální motto celé výstavy (na plakátech i na obálce katalogu).

Českou expozici doplnil interaktivní stůl, kde byly k dispozici odštrůžky autentických modrotiskových látek, které mohl návštěvník využít ke své koláži na předem připravené pohlednice. Tento projekt se setkal s úspěchem a zástupkyně Edukačního oddělení UPM si vytvořily fotodokumentaci těchto výtvorů, které pravidelně publikovaly na facebookových stránkách muzea. Prostor určený pro japonskou část výstavy ukončovalo auditorium – ohraničený box určený pro videoprojekci, který zároveň tvořil závěr celé expozice. Promítaly se tu dva filmy. Jeden o naší tradici modrotisku z produkce České televize¹¹ a dokument o práci, dílně a procesu přípravy nagajita čúgaty japonského mistra oboru Nobua Macubary.

Výstava byla architektonicky navržena v čistém tónu – podklad pro exponáty

tvořila bílá barva. Lenka Míková se svým kolegou Danielem Poštou s ohledem na omezený rozpočet velmi ekonomicky využili fundus muzea – především opakovaně použitelnou paneláž. Půvabným momentem výstavy byly zavěšené modré pruhy obarvené v indigu v modrotiskařské dílně v Olešnici, stejně tak pruhy látky potištěné papem zavěšené nad auditoriem. Minimalistický design expozice doplňovaly texty s metalickou modrou barvou, které navrhlo duo grafiček Adély Svobodové a Terezy Hejmové. Jejich design katalogu kopírující koncepci výstavy reagoval na textilní téma také volbou plátěné obálky. Textové části s malými ilustracemi byly od katalogové části odděleny celostránkovými fotografiemi na jiném druhu papíru. Katalog byl hotov dříve, než se kvůli pandemii mohla uskutečnit výstava. Práce Adély Svobodové a Terezy Hejmové byla zaslouženě oceněna titulem „Nejkrásnější česká kniha roku 2020“ v kategorii katalogů. V ocenění následovala samotná výstava, která v rámci 20. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria Musaealis získala Cenu Českého výboru ICOM za mezinárodní spolupráci. Výstavu s téměř třemi sty doprovodnými programy zhlédlo po dobu trvání¹² od 25. 11. 2021 – 10. 3. 2022 15 000 návštěvníků a tímto číslem se zařadila k úspěšným výstavním podnikům Uměleckoprůmyslového muzea v Praze.

11 Volně zhlédnutelný film *Modrobílé tajemství* ze série *Folklorika*. <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1102732990-folklorika/215562260800002/>. Na rozdíl od japonského dokumentu zachycující proces práce umělce Nobua Macubary.

12 Výstava byla prodloužena z původního termínu 25. 11. 2021 – 20. 2. 2022.